

№ з/п	ЗМІСТ	Стор.
1.	Загальні вимоги до оформлення рефератів	1
2.	Титульна сторінка реферату	5

1.. Загальні вимоги до оформлення рефератів

Це або доповідь на певну тему, що включає огляд відповідних наукових статей або виклад змісту іншої наукової роботи, монографії і т.п. Тема повинна бути сформульована грамотно з визначенням чітких рамок розгляду теми, які не повинні бути занадто широкими або дуже вузькими. Вона передбачає попередній вибір студентом проблеми, що його цікавить, її глибоке вивчення, виклад результатів і висновків.

Це доповідь з включенням огляду відповідних джерел; обирається і записується тема. У короткому викладі перераховується, що написано по цій темі, тобто дається огляд літератури. Розповідається, як буде висвітлюватися тема. Визначається основна думка доповіді, іншими словами, формулюється поставлена проблема. Її рішення доводиться за допомогою цитат твору, необхідного коментаря, критики, історичних фактів та іншого матеріалу. Робляться висновки і узагальнення.

В доповіді студент повинен показати знання першоджерел, теоретичних понять. Все це визначає змістовність і глибину роботи. Причому студент використовує відомі в науці погляди і оцінки, однак міркування і докази повинні належати студенту. Саме такий реферат є самостійним. Цитати підтверджують висунуті положення, але не варто перевантажувати реферат цитуванням. Він повинен бути викладений логічно, послідовно, аргументовано виклад матеріалу носити проблемно-тематичний характер.

У відповідності зі змістовними частинами виділяються абзаци. Важливою вимогою до реферату є його стильова єдність: необхідно витримати науковий стиль мовлення. Реферат — скорочений виклад наукової статті або монографії з основними фактичними висновками й узагальненнями. Такий реферат включає в себе інформацію, що міститься в первинному матеріалі (статті, монографії). По суті справи, це інформація, отримана шляхом аналітико-синтетичної роботи з первинним джерелом.

Заголовок реферату буде відрізнятися від статті або монографії, по якій він пишеться. На початку реферату даються бібліографічні відомості про монографію або статтю. Потім викладається тема і мета роботи. Обов'язково вказується точка зору автора, позиція, за якою він розглядає питання. Приводяться також висновки, оцінки, припущення, гіпотези, прийняті і відкинуті автором первинної роботи.

У рефераті допускається вільний виклад матеріалу з більшою або меншою часткою деталізації, однак не треба забувати, що точність і стислість — важливі його переваги. Історичні довідки, якщо вони не становлять основний зміст первинного матеріалу, в реферат не включаються. Всі терміни, що зустрічаються у тексті первинного документа, обов'язково роз'яснюються в спеціальних виносках або тексті. В рефераті можливо цитування первинного матеріалу. Використовуються тільки загальноприйняті скорочення і аббревіатури, сенс яких зрозумілий з контексту. В даному випадку реферат є інформаційною моделлю первинного матеріалу, тому за своїм змістом він залежить від нього в значній мірі.

Обсяг реферату повинен становити **10-15 сторінок** тексту (комп'ютерний набір). Набір тексту та його роздрукування здійснюються в редакторі Word з однієї сторони аркуша А4 через півтора міжрядкових інтервали; до тридцяти рядків на сторінці, що

становить приблизно по 60 знаків у рядку з використанням стандартного шрифту Times New Roman розміром 14.

Для виділення окремих місць допускаються також курсив, напівжирний курсив і напівжирний шрифт. Текст реферату необхідно друкувати на текстовому полі сторінки розміром 170 × 257 мм, залишаючи відповідно поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. У випадку оформлення тільки електронної форми поля можуть бути таких розмірів: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 10 мм, нижнє – 10 мм.

У випадку письмового оформлення реферату друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту машинописним або рукописним способом.

Структурні частини реферату:

«ЗМІСТ»,

«ВСТУП»,

«РОЗДІЛ 1»,

«РОЗДІЛ 2»,

«ВИСНОВКИ»,

«СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЖЕРЕЛ».

Структурні частини реферату друкують великими літерами напівжирним шрифтом симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовку не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту звичайним шрифтом. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Кожну структурну частину реферату необхідно починати з нової сторінки. Для цього можна використовувати стандартну функцію «Word» — «Розрив сторінки»

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів і т.д. подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою реферату є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не проставляють. На наступних сторінках реферату номер **проставляють у правому верхньому куті** сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Структурними елементами роботи є:

- титульний аркуш,
- зміст,

- вступ,
- основна частина,
- розділ теоретичний,
- розділ аналітичний,
- висновки,
- література,
- додатки.

Текст реферату, як і будь-який інший наукової роботи, викладається в минулому часі від 3-ї особи (напр., «автором було здійснено»). Титульний аркуш є першою сторінкою роботи. Зміст повинен включати в себе наступні елементи: вступ, основна частина, розділ 1, розділ 2, висновки, література, додатки. Або, як окремий випадок перелік питань, які задано до виконання.

У змісті повинні бути вказані номери сторінок, з якої починаються всі перераховані елементи змісту. У вступі повинна бути обґрунтована актуальність обраної теми. У вступі дається оцінка сучасного стану розв'язуваної проблеми, підстава та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності її дослідження. Повинна бути відображена новизна пропонованого підходу, мета роботи, методи і прийоми дослідження проблеми, рекомендації щодо використання результатів роботи і їх значущість. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2 сторінок.

Розділ 1 (теоретичний) повинен містити формулювання завдання дослідження, обґрунтування вибраного напрямку вирішення проблеми. Студент повинен осмислити дане правове явище, проаналізувати його відображення в літературі і висловити свою думку з даного питання. Доречно використовувати ілюстрований матеріал: таблиці, схеми, малюнки, графіки та інше. Обсяг цього розділу не повинен бути менше 5-6 сторінок.

У розділі 2 (аналітичний) проводиться аналіз рівня та динаміки розглянутого питання на конкретному прикладі. Аналізуються фактори впливу внутрішнього і зовнішнього середовища, їх взаємозв'язок. Результати аналізу повинні бути обґрунтовані статистичними показниками, достатньо повно відображати динаміку удосконалення або викривати недоліки, якщо вони мають місце. Обсяг даного розділу не повинен бути менше 6-7 сторінок.

У висновку всієї роботи повинні бути зроблені короткі висновки до 2 сторінок. Рекомендується проводити найосновніші, узагальнюючі висновки. Ця частина роботи повинна містити оцінку повноти рішень поставлених завдань, розробку рекомендацій з конкретного використання результатів роботи. У висновку не наводиться новий фактичний матеріал, а лише підтверджуються теоретичні положення і основні результати роботи.

Список використаних джерел слід приводити або в порядку згадування джерела по тексту з наскрізною нумерацією, або в алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовка книги з обов'язковою відповідністю порядкового номера в загальному списку літератури номеру посилання по тексту. Оформлення джерел наводиться згідно з ДСТУ 7.1 – 2006 і вимогами ВАК.

Реферат може бути письмовий чи «електронний».

За необхідності, до додатків доцільно відносити додатковий матеріал, який сприяє більш повному розкриттю роботи, а саме: • таблиці даних, • ілюстрації допоміжного характеру, • економічні формули і розрахунки та ін. Керівництво рефератом здійснюється викладачем кафедри.

Захист реферату — одна з форм проведення усної чи дистанційної атестації студентів.

Автор реферату повинен продемонструвати знання про реальний світ, про існуючі в ньому зв'язки і залежності, проблеми, про провідні наукові теорії, вміння виявляти оціночні знання, вивчати теоретичні роботи, використовувати різні методи дослідження, застосовувати різні прийоми творчої діяльності.

Критерії оцінки реферату: актуальність теми, відповідність змісту темі, глибина опрацювання матеріалу, правильність і повнота використання джерел, відповідність оформлення реферату вимогам.

НА «ВІДМІННО»:

1. Наявність всіх перерахованих вище вимог.
2. Знання студентом викладеного у рефераті матеріалу, вміння грамотно і аргументовано викласти суть проблеми.
3. Наявність особистої зацікавленості в розкритті теми, власної точки зору, аргументів і коментарів, висновків.
4. Уміння вільно доповісти з кожного пункту плану, відповідати на питання, поставлені по темі реферату.
5. Уміння аналізувати фактичний матеріал і статистичні дані, використані при написанні реферату.
6. Наявність якісно виконаного презентаційного матеріалу або іншого, який є його ілюстративним фоном.

Тобто при захисті реферату показати не тільки «знання-відтворення», але і «знання-розуміння», «знання-уміння».

НА «ДОБРЕ»:

1. Дрібні зауваження щодо оформлення реферату.
2. Незначні труднощі по одному з перерахованих вище вимог.

НА «ЗАДОВІЛЬНО»:

1. Форма реферату не відповідає наведеним вище правилам.
2. Тема реферату розкрита недостатньо повно.
3. Неповний список літератури і джерел.
4. Утруднення у викладі, аргументуванні.

2. Титульна сторінка реферату

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Вінницький соціально-економічний інститут

Кафедра бізнесу і права

РЕФЕРАТ
з навчальної дисципліни

АДВОКАТУРА УКРАЇНИ

Виконав: _____

Студент групи: _____

Перевірив: _____

